

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetés nagyság szerint.

XXV. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
FEIGL GYULA.

10. szám.

Az új város.

I.

Éhen Gyula, Szombathely városnak volt polgármestere, nagy szakértelemmel írt két kötetes munkájában a városok multjával, jelenlével és jövőjével foglalkozik.

E munkának minden része rendkívül érdekes; a városok jövőjét illetőleg azonban legnagyobb fontossággal bír a városok tervbe vett új szervezete, melynek alapvető munkája az a törvényjavaslat, amelyet boldogult Fascho-Moys Sándor dr. belügyminiszteri tanácsos, a városi közéletnek e kitűnő ismerője állított össze.

A városok rendezése küszöbön áll, s így nem lesz érdektelen olvasóinkkal e törvényjavaslatot megismertetni.

A városok területének kiterjesztése egyik legfontosabb célzata a törvényjavaslatnak. A városi területtel határos község a várossal egyesíthető, ha a két fél képviselőtestülete ezt elhatározza, s a törvényhatóság ez ellen kifogást nem tesz, a belügyminiszter pedig ezt az egyesítést jóváhagyja.

Éhen Gyula ily értelemben sorolja aztán Köszeg város körletébe a következő községeket: Olnód, Borsmonostor, Kethely, Röt, Reudek.

A városban lakó személyek megkülönböztetésénél a régi idők egy nevezetes intézménye éled föl újból: a városi polgár. A városi polgárjog megadja a községi választói jogot. A ki nem polgára városnak, az csak lakója.

Ez az intézmény alkalmas leendő a városi polgárok öntudatát, önbizalmát emelni, s ez által a közügyek érdekében hathatósabb közreműködésre bírni.

A törvényjavaslat általában a városok önkormányzati jogait erősebb alapokra állítja, de ezzel szemben a városi minőséget szigorubb feltételekhez köti.

Eszerint 5000 lakoson alul város nem lesz. Megszűnik tehát a mostani sok apró-cseprő városkának városi minősége.

Lényeges újítások tervezetnek magára a képviselőtestületre nézve is.

Igy pl. ha a város lakosságának száma a tizezret nem haladja fölül, akkor a képviselőtestület csak 24 tagból áll.

Gyökeresen reformáltatik a virilizmus is: mert magában véve az adó magassága még nem juttathat senkit a város képviselőtestületébe, hanem szükséges a város polgársága bizalmának a megnyilatkozása.

A képviselőtestület összes tagjai választanak.

Fele részét a legtöbb adót fizetők sorából, fele részét meg a többi városi polgárok sorából — választja a választó közönség.

A választói jogosultság cenzusa az adó, — és a polgári jog.

A városi polgár mindenestre, ennek özvegye, jogi személyek, testületek, intézetek, társulatok és bejegyzett cégek választó joggal bírnak, ha a város területén fekvő vagyonuk után annyi adót fizet-

nek, amennyi az országos képviselőválasztók névjegyzékébe való felvétel cenzusát képezi.

Fontos újítása a javaslatnak az, hogy a képviselőtestületből az érdekoszeütközést előre kizárja.

A most érvényben levő törvény szerint, aki érdekelve van, csak a tárgyalásból és szavazásból van kizárva.

A javaslat azonban már a képviselőtestületbe való választásból kizárja azt:

1. aki még nem 24 éves;
2. aki atyai, gyámi, gazdai hatalom vagy gondnokság alatt áll;
3. aki büntett vagy vétség miatt jogerős vád vagy ítélet hatálya alatt áll;
4. köztisztviselő, ki fegyelmi uton hivatalát vesztette;
5. csőd alatt levő;
6. a város tényleges szolgálatában álló díjazott tisztviselő és hivatalnok;
7. aki maga, vagy családja, avagy üztettársa, — a városi szállitmányok és munkák vállalkozója, a városi javadalmak és jövedelmek bérlője; vagy aki a várossal pörben áll;
8. azon intézet s vállalat képviselője, igazgatósági s főügyelő bizottsági tagja, amely a várossal állandó s elszámolással járó üzleti viszonyban áll;
9. aki írni s olvasni nem tud.

A képviselő testületi tagság bizalmi tisztség, mely azonban kötelezettségekkel jár.

Ma a városi képviselők akkor mennek közgyűlésre, ha kedvük tartja. Ha nem mennek, az sem baj.

Tárca.

Egy pohár tej.

Írta: Szomaházy István.

Könnyű kocsit haladt keresztül a folyóparti rónaságban, melyet egy-egy puska lövésnyire gondozott nyaralók s üde parkok szakítottak meg. Alkonyat felé hajló nyári délután volt, a forróság már tetemesen alábbszállt s a folyó fölött szinte illatosan tiszta, édes esti léngő lebegett.

A kocsiiban, mely igénytelensége ellenére is nem közönséges alkotmánynak látszott, négyen ültek: két nő a hátulsi ülésen, két férfi a bakon. A nők közül az egyik koros dáma volt, bánatos és szelidszemű öreg asszony, a másik egy fiatalabb, kissé rövid látó hölgy, aki szerényen huzódott meg az idősebb, nő baloldalán. A férfiak egyike a lovakat hajtotta, a másik chamaiszínű livrét viselt, szinte szabássszerű mozdulatlansággal szemlélte a bájos alpesi vidéket.

A korosabb nő kíváncsian nézett a folyó partja felé, melynek fái közül karcsu villatornyok kacérkodtak a vándorló bárány felhőkkel. Mikor a kocsit egy utszéli

malom mellett elhaladt, az öreg dáma titokzatosan elmosolyodott.

— Adél, sejtí, hogy merre járunk? — kérdezte a rövidlátó asszonytól.

A fiatalabb most maga is a folyó környékét kémlelte.

— Öszintén megvallva, tudom ugyan, hogy Bükén körül járunk, de hogy hol, azt igazán nem tudom . . .

— A malmot ezt ismeri?

— Nem felség . . .

Ugy szólitotta az öreg asszonyt, hogy: „felség”.

— Adél, maga megbukna a tereptanból . . . Ez a nádtödélyes viskó nem más, mint a rottdorfi malom, ahol, — de a többit talán magától is kitalálja . . .

— Ahol a rottdorfi békekötést aláírták? — kiáltott föl a fiatalabb nő élénken.

— Ugy van. Huszonöt évvel azelőtt a malom padlás-szobájában intézték el a század legérdekesebb hadibonyodalmát . . .

A császár a bükéni érseki rezidenciában lakott, a szövetséges hadak vezére pedig a Gaar mellett, egy vincellérvárosban.

A fiatal hölgy izgatóttan tekintett vissza a malom felé, majd egyszerre oda fordult a koros dáma felé.

— De hiszen akkor . . .

— Tudom, hogy mit akar mondani, kedves Adél . . . Ha ez itt a rottdorfi malom, akkor az a villa se lehet nagyon messze, ahol az öreg Bonfini lakik . . .

— Csakugyan ezt akartam mondani . . .

A két nő olyan nyelven beszélgetett, a mit a bakon ülő férfiak nem értettek:

A feketeruhás nő tehát, akit a másik feleségnek szólitott egész hangosan mondhatta kísérlőjeük:

— Ha a kocsi vagy a lakajt megkérdezik bizonyosan megtudják mutatni az öreg Bonfini házat . . .

A fiatalabb rémült mozdulatot tett.

— Szent Isten, hogy jut ilyesmi a felséged eszébe? . . . Az összes európai újságok erről írának egy teljes hónapon át . . . Es mit szólna hozzá a felséges ur ha megtudná . . .

— Ne féljen kedves Adél, nem fogjuk megkérdezni a lakajt . . . De ha az illusztrált lapok révén véletlenül megismertük a nyaralót, azt hiszem, hogy semmit se vétünk az etikett ellen . . .

Ideje, hogy leleplezzük az inkognitot, s mibe a két asszony burkolozott. Az idősebb az egykor világszép Bella királynő volt, az yridi király hitvese, a másik Delier Adel hercegnő, a fejedelmi asszony legkedvesebb udvarhölgye, aki urnójét tizenöt év óta árnyékként kísérlte. A királynő sok éve az Alpepek között

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, szármárhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlitatik. — Emeli az elvágást és a testünyt, eltávolítja a köhögést és a köpést és megöszinteti az éjjeli izzadást. — Kelleme szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.- kor. árt kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatt ceggel legyen ellátva: **F. Hoffmanns-L. A. Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).**

